

Trais fusiuns da vischnancas

La regenza suttametta las missivas al cussegl grond

■ (cc) En la sessiun d'october 2014 vegn il cussegl grond a decider davart trais fusiuns da vischnancas. La regenza suttametta al parlament mintgamai ina missiva tar las fusiuns da vischnancas Alvra, Tumleatga e Val S. Pieder. Las trais fusiuns duain entrar en vigur per il 1. da schaner 2015.

Nova vischnanca d'Alvra

En Val d'Alvra fusiuneschan las vischnancas d'Alvagni, Alvaschagn, Brinzauls, Casti, Mon, Stierva e Surava a la nova vischnanca d'Alvra. La fusiun da vischnancas è il resultat da las stentas che duran gia passa in decenni per realisar reformas territorialas en Val d'Alvra. Er tras la fusiun da set dad indesch vischnancas da la Val d'Alvra n'è il process da reforma en questa vallada pli probabel anc betg a fin.

Las votantas ed ils votants d'Alvagni, Alvaschagn, Brinzauls, Casti, Mon, Stierva e Surava han acceptà la fusiun da las vischnancas cleramain cun var 87 pertschient vuschs affirmativas il favrer 2014. La vischnanca d'Alvra furma ina vischnanca bilingua cun stgars 1400 abitantas ed abitants e cun ina surfatscha da var 9400 hectaras. Las vischnancas che fusiuneschan collavuran dapi onns en moda intensiva en differents secturs. Cooperaziuns datti er sur ils cunfins da la nova vischnanca or, e quai en spezial en fatsgs da scola. Uschia frequentan ils uffants rumantschs da la vischnanca d'Alvra la scolina e la scola primara a Lantsch, entant ch'ills uffants tudestgs, er quels da Schmitten, vegnan instruids ad Alvagni. Il stgalim superiur vegn manà vinavant per l'entira vallada a Casti. La fusiun da vischnancas vegn sustegnida dal chantun cun ina contribuziun da

En Val Lumnezia fusiuneschan las vischnancas da Val S. Pieder e da S. Martin a la nova vischnanca Val S. Pieder. Nossa foto mussa l'aclaun da Munt.

FOTO J. F. PAJAROLA

promoziun da totalmain 5,8 milliuns francs.

Nova vischnanca da Tumleatga

Almen, Pasqual, Pratval, Roten e Tumegl furman per il 1. da schaner 2015 la nova vischnanca da Tumleatga. Tras la fusiun resulta ina vischnanca tudestga cun stgars 2000 abitantas ed abitants e cun ina surfatscha da var 4600 hectaras. La nova vischnanca cumpiglia uschia circa 45 pertschient da la populaziun sco er

var 60 pertschient dal territori dal circul da la Tumleatga. Almen, Pasqual, Pratval, Roten e Tumegl collavuran dapi onns fermamain en differents secturs. Er sin il champ cultural e social existan stretgs lioms. Las votantas ed ils votants han approvà la fusiun da vischnancas il mars 2014 cun ina quota da vuschs affirmativas da passa 74 pertschient. La dumonda dals lieus futurs da las scolas è vegnida liquidada cun in model 3 – 2 – 1, quai vul dir, la nova vischnanca vegn

ad avair trais scolinas, duas scolas primaras ed in stgalim superiur.

La fusiun da las tschintg vischnancas da la Tumleatga vegn sustegnida dal chantun cun ina contribuziun da tut en tut 5,45 milliuns francs. En quest connex è vegnida resguardada la circumstanza che l'onn 2009 han fusiunà las quatter vischnancas da Veulden, Sched, Tràn e Tumegl a la vischnanca actuala da Tumegl, e quai cun sustegn finanziel dal chantun. La nova vopna da la vischnanca

vegn a cuntegnair otg mails, ils quals stattan simbolicamain per il dumber da las vischnancas oriundas.

Nova vischnanca da Val S. Pieder

En Val Lumnezia fusiuneschan las vischnancas da Val S. Pieder e da S. Martin a la nova vischnanca da Val S. Pieder. Ils problems instituziunals da S. Martin che han chaschunà l'engaschament d'in cumissari da la regenza, resultan tranter auter dal pitschen dumber d'abitantas e d'abitants e pon mo vegnir eliminads tras la fusiun cun Val S. Pieder. En la vischnanca da S. Martin cun mo 33 abitantas ed abitants èn las relaziuns ed ils entretschaments da parentella fitg fermes, uschia ch'igl è strusch pussaivel d'occupar las autoritads conform a la constituziun. L'onn 2013 ha la regenza intimà la vischnanca da S. Martin ed il cumissari da la regenza da far scleriments per ina fusiun cun la vischnanca vischina da Val S. Pieder. Las duas vischnancas cunfineschan ina cun l'autra ed han numerus tratgs istorics, socioculturali ed economic cuminaivels. Dapi lung temp collavuran S. Martin e Val S. Pieder gia en differents secturs.

S. Martin ha acceptà la fusiun l'avrigl 2014 cun circa 74 pertschient vuschs affirmativas, la populaziun da Val S. Pieder ha schizunt approvà la fusiun cun 99,5 pertschient vuschs affirmativas. La contribuziun da promoziun chantunala importa totalmain 735 000 francs. Tras questa fusiun e tras las fusiuns a las vischnancas actualas da Lumnezia e da Glion èn las structures communalas en questa regiun repassadas.

Il cussegl grond vegn a decider davart las singulas fusiuns da vischnancas Alvra, Tumleatga e Val S. Pieder en sia sessiun d'october 2014.